

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintasääntö

Sisällysluettelo

1 Toimintasäännön soveltamisala

Tämän toimintasäännön määräyksiä sovelletaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston yleiskokoukseen sekä puheenjohtajaneuvoston ja työryhmien toimintaan. Toimintasääntö ohjaa kaikkea nuorisovaltuuston toimintaa.

Toimintasäännön soveltamisalaa voidaan täsmentää puheenjohtajaneuvoston antamalla asetuksilla. Asetusten perusteista ja oikeudellisesta vaikutuksesta suhteessa toimintasäännön säädöksiin säädetään kohdassa Puheenjohtajaneuvosto.

Toimintasäännön muuttamista voidaan esittää aluehallitukselle, mikäli vähintään 3/4:n määränemmistö yleiskokouksen äänivaltaisista edustajista sitä vaatii.

2 Toiminta-ajatus ja periaatteet

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukaisesti aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on Keski-Uudenmaan nuorten poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton vaikuttamistoimielin. Nuorisovaltuusto toimii nuorten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa nuoriin nyt ja tulevaisuudessa.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä vastaa hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelmansa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

3 Nuorisovaltuuston valitseminen

3.1 Kelpoisuus nuorisovaltuustoon

Alueellisen nuorisovaltuuston jäseniksi voivat hakeutua kaikkien Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien nuorisovaltuustojen jäsenet. Ikärajan osalta sovelletaan, mitä jäsenkuntien nuorisovaltuustojen toimintasääntöihin on kirjattu.

Alueellisen nuorisovaltuuston jäsenellä ja varajäsenellä on oikeus jatkaa luottamustehtävää toimikautensa loppuun saakka, vaikka hän menettäisi vaalikelpoisuutensa kesken kauden.

3.2 Kokoonpano

Kutakin hyvinvointialueen kuntaa edustaa kaksi varsinaista jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Näin ollen alueelliseen nuorisovaltuustoon kuuluu 12 varsinaista jäsentä ja 12 varajäsentä.

3.3 Valitseminen

Alueellisen nuorisovaltuuston toimikauden lähestyessä loppuaan toimittaa aluehallitus kunkin hyvinvointialueen kunnan kirjaamoon nimeämispöytäkirjan, jossa pyydetään ehdotusta alueelliseen nuorisovaltuustoon valittavista jäsenistä ja varajäsenistä.

Nimeämispöytäkirja käsitellään sen vastaanottaneen kunnan nuorisovaltuuston kokouksessa. Kokouksen päätöksestä toimitetaan ote hyvinvointialueen kirjaamoon.

Ehdotukset alueelliseen nuorisovaltuustoon valittavista jäsenistä ja varajäsenistä käsitellään aluehallituksen kokouksessa.

4 Nuorisovaltuustosta eroaminen

4.1 Jäsenen tai varajäsenen eroaminen

Jos alueellisen nuorisovaltuuston varsinainen jäsen tai varajäsen haluaa erota nuorisovaltuustosta tai siihen liittyvästä tehtävästä, tulee asiasta ilmoittaa kirjallisesti puheenjohtajaneuvostolle. Puheenjohtajaneuvosto esittää eron toimeenpanemista eroilmoituksen vastaanottamista seuraavassa yleiskokouksessa. Eron myönnettyään on yleiskokouksen päätettävä tehtävän täyttämistä.

4.2 Jäsenen tai varajäsenen tahdonvastainen erottaminen.

Alueellisen nuorisovaltuuston hyvinvointialueen toimielimeen nimeämän varsinaisen edustajan tahdonvastainen erottaminen on mahdollista, mikäli puheenjohtajaneuvosto toteaa tämän olennaisesti laiminlyöneen luottamustehtävään liittyvät velvollisuudet yhtäjaksoisesti kolmen kuukauden ajan ilman asiallista perustetta. Puheenjohtajaneuvosto

esittää eron toimeenpanemista nuorisovaltuuston yleiskokoukselle. Eron määrättyään on yleiskokouksen päätettävä tehtävän täyttämistä.

4.3 Puheenjohtajaneuvoston erottaminen

Puheenjohtajaneuvoston erottaminen on mahdollista, mikäli vähintään 3/4:n määränemmistö yleiskokouksen äänivaltaisista jäsenistä sitä vaatii. Puheenjohtajaneuvoston erotettuaan on

yleiskokouksen nimettävä väliaikainen puheenjohtaja. Väliaikaisen puheenjohtajan valitsemisesta ja tehtävistä säädetään kohdassa Väliaikainen puheenjohtaja.

5 Toimikausi

Hyvinvointialueen alueellisen nuorisovaltuuston toimikausi on kahden (2) vuoden pituinen.

Nuorisovaltuuston toimikausi alkaa, kun aluehallitus kutsuu järjestäytymiskokouksen koolle ja päättyy, kun uusi nuorisovaltuusto on järjestäytynyt.

Toisesta momentista poiketen, alueellisen nuorisovaltuuston ensimmäinen toimikausi alkaa tammikuussa 2023. Tätä edeltävä aika on valmistelua

6 Kokouskäytännöt

Saavutettavuus ja esteettömyys ovat keskeinen arvo kokouskäytännöistä sovittaessa sekä muussa toiminnassa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja. Kokous on kutsuttava koolle vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen. Kokouksen esittelijänä toimii puheenjohtaja. Kokousten organisoinnissa avustaa nuoria hyvinvointialueen organisaatiosta nimetty yhteyshenkilö.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuustolla on vuoden aikana vähintään 11 yleiskokousta. Lähikokoukset järjestetään vaihtelevasti hyvinvointialueen eri kunnissa. Kokoukset voivat olla sähköisiä ja ne voidaan järjestää myös ns. hybridimallilla.-Kokouskäytännöissä noudatetaan nuorisovaltuustolle vakiintuneita menettelytapoja.

Nuorisovaltuuston yleiskokousten esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen kotisivulla. Kokousmateriaalit on toimitettava osallistujille heidän toivomassaan muodossa. Sähköisten materiaalien täytyy olla saavutettavia ja esteettömiä.

Nuorisovaltuusto voi kutsua kokouksiinsa tarvittavia asiantuntijoita.

7 Kokouspalkkio ja matkakustannukset

Nuorisovaltuuston kokouspalkkioista ja muista etuuksista säädetään hyvinvointialueen hallintosäännössä.

8 Nuorisovaltuuston elimet

8.1 Yleiskokous

Yleiskokous on alueellisen nuorisovaltuuston ylintä päätösvaltaa käyttävä kokous, jossa äänivaltaisia ovat nuorisovaltuuston varsinaiset jäsenet sekä soveltuviissa tapauksissa varajäsenet. Yleiskokous voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden tarpeelliseksi katsomansa sidosryhmän edustajalle.

Yleiskokousta johtaa alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt ensimmäinen varapuheenjohtaja. Ensimmäisen varapuheenjohtajan ollessa estynyt siirtyy vastuu edelleen toiselle varapuheenjohtajalle. Mikäli kaikki edellä mainitut ovat estyneitä, nimetään kokoukselle väliaikainen puheenjohtaja.

Yleiskokous voidaan järjestää julkisena tilaisuutena (Avoin kokous), jolloin kuka tahansa voi saapua seuraamaan asioiden käsittelyä.

Yleiskokouksen on päätettävä ainakin nuorisovaltuuston toimintasäännöstä, toimintasuunnitelmasta, talousarviosta, toimintakertomuksesta, toimielinedustajista sekä viestintäsuunnitelmasta.

Muun kuin 4 momentissa kuvatun asian osalta voidaan päätösvalta delegoida puheenjohtajaneuvostolle tai työryhmälle 3/4:en määränemmistö päätöksellä.

8.2 Puheenjohtajaneuvosto

Puheenjohtajaneuvostoon kuuluvat alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja, ensimmäinen varapuheenjohtaja, toinen varapuheenjohtaja sekä työryhmien puheenjohtajat. Puheenjohtajaneuvoston toimintaa johtaa alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Puheenjohtajaneuvoston tehtävänä on valmistella yleiskokoukselle tehtävät päätösehdotukset sekä vastata tehtyjen päätösten toimeenpanosta. Puheenjohtajaneuvosto vastaa alueellisen nuorisovaltuuston edustamisesta julkisuudessa. Puheenjohtajaneuvoston puheenjohtaja edustaa alueellista nuorisovaltuustoa alueellisen nuorisovaltuuston kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Puheenjohtajaneuvosto voi antaa tämän toimintasäännön yksittäisten säädösten tai säännösten soveltamisalaa täsmentäviä asetuksia. Asetus ei saa poiketa toimintasäännöstä, ja ristiriitatilanteessa on toimintasääntö sovellettava oikeuslähde. Asetusoikeuden tarkoituksena on varmistaa toimintasäännön kyky vastata vaikuttamistoimielimen arjessa havaittuihin muutoksiin.

8.3 Työryhmät

Työryhmä on yleiskokouksen päätöksellä erityistä asiakokonaisuutta varten perustettu ryhmä.

Työryhmälle tulee valita puheenjohtaja ja sihteeri. Tarvittaessa sama henkilö voi vastata kummastakin tehtävästä.

Työryhmät ovat avoimia kaikille alueellisen nuorisovaltuuston varsinaisille- ja varajäsenille. Lisäksi työryhmät voivat kutsua kokouksiinsa tarpeellisiksi katsomiensa sidosryhmien edustajia.

9 Hyvinvointialueen alueellisen nuorisovaltuuston tehtävät

Hyvinvointialueesta annetun lain 32 § 2 momentin nojalla alueelliselle nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja heidät tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- lisää Keski-Uudenmaan nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa sekä nuoria koskevissa palveluissa yli organisaatorajojen.
- tukee yhteistyötä Keski-Uudenmaan kuntien ja paikallisten nuorisovaltuustojen välillä.
- kokoaa alueensa nuorten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla oppilaitoksiin tai nuorten palvelupisteisiin. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto kokoaa aineistoa kannanotoiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi.
- pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
- tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana.
- tekee toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
- tekee viestintäsuunnitelman, joka päivitetään säännöllisesti. Viestintäsuunnitelmassa nuorisovaltuusto sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut.
- Nimeää edustajat puhe- ja läsnäolo-oikeudella palvelujen järjestämisen lautakuntaan sekä kehittämis- ja tulevaisuuslautakuntaan.
- Nimeää puheenjohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeudella aluevaltuustoon.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa kunnan nuorisovaltuuston ja

hyvinvointialueen nuorisovaltuuston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen nuorisovaltuuston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

10 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävät

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston kunkin toimikauden alkaessa. Hyvinvointialuelain 32 §:ssä on säädetty vaikuttamistoimielinten jäsenten valitsemisesta. Edellä mainitun säännöksen mukaan jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa todetaan mm. toimielimen lakisääteiset ja muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen, ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyön hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten kanssa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

- osoittaa hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toiminnalle esteettömät kokoustilat (sähköisten tapaamisten mahdollistaminen, hybriditilat tms.).
- huolehtii kokousten tarvitsemista järjestelyistä. Mikäli kokoukset vaativat sähköisiä laitteita, niin hyvinvointialue varmistaa ne osallistujille sekä kouluttaa niiden käyttöön.
- vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista.
- tukee toimintaa ja järjestää tarvittaessa neuvontaa toiminnan tueksi.
- osoittaa hyvinvointialueelta yhteyshenkilöt nuorisovaltuuston toimintaan, yleiskokousten sihteeri ja ohjaaja.
- ottaa nuoret mukaan osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston sekä lautakuntien työtä. Päättäjät ovat tervetulleita nuorten tapaamisiin.
- antaa tarvittaessa apua kokousasioiden valmisteluun.
- resursoi nuorisovaltuuston toimintaa taloudellisesti.
- maksaa kokouspalkkiot ja matkakorvaukset.
- osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti koulutuksiin ja seminaareihin.

Hyvinvointialueen johtaja nimeää nuorisovaltuuston esittelijän ja sihteerin. Esittelijän ja sihteerin tulee olla palvelusuhteessa hyvinvointialueeseen. Esittelijän ja sihteerin tehtävänä on huolehtia

kokoussihteerin tehtävien lisäksi muun muassa nuorisovaltuuston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta yhdessä puheenjohtajaneuvoston kanssa.

11 Voimaantulo

Toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on toimintasäännöt käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt.